

COMMISSIEDEBAT WATERSTOF EN GROEN GAS 8 DECEMBER 2022

Op 8 december spreekt de Commissie EZK over Waterstof, groen gas en andere energiedragers. De waterschappen brengen graag een aantal zaken onder uw aandacht.

Ambitie Klimaatneutraliteit in 2035

Waterschappen leveren een belangrijke bijdrage aan de CO₂-reductie en de verduurzaming van de energievoorziening. De opwek van biogas en groen gas is daarvan een goed voorbeeld. Zeker voor ons laaggelegen land is klimaatbeleid heel belangrijk. Ook de oorzaak van de klimaatverandering moet worden aangepakt, anders blijft het dweilen met de kraan open.

Om die reden hebben de waterschappen op 14 oktober jl. de visie 'Op weg naar klimaatneutraliteit' vastgesteld, waarmee zij de ambitie hebben om als sector in 2035 volledig klimaatneutraal te zijn en in 2025 volledig energieneutraal. We hopen hiermee te inspireren en mee te bouwen aan de toekomst van Nederland.

Ambitie Groen gas

Naast windenergie en zonne-energie richten de waterschappen zich vooral op de productie van biogas en groen gas. Met een productie van 145 miljoen kuub biogas zijn zij één van de grootste

producenten van biogas in Nederland. 85% van al het zuiveringsslib wordt vergist en de productie wordt in de komende jaren nog verder opgevoerd. Het biogas wordt voornamelijk ingezet voor een duurzame energievoorziening van het zuiveringsproces.

Onderzoek potentieel rioolwaterzuiveringen

Recent onderzoek laat zien dat het mogelijk is om biogas op te waarderen tot groen gas dat kan worden ingevoerd in het gasnet en gebruikt voor de verwarming van huishoudens of voor mobiliteit. Op enkele waterschapslocaties zijn al groen gas installaties gebouwd.

In 2030 willen de waterschappen minstens 75% van het beschikbare biogas omzetten naar groen gas. Dit betekent een ingreep in de energievoorziening van het zuiveringsproces waarbij ook financiële risico's moeten worden afgedekt. Om snel op te schalen richten we een versnellingsprogramma in. Uit het onderzoek blijkt ook dat de productie van groen gas bij kleinere vergistingsinstallaties niet rendabel is. Zolang de bijmengverplichting nog niet is ingevoerd, is voor deze installaties een aanpassing van de SDE ++ wenselijk.

Kan de minister aangeven hoe het staat met de bijmengverplichting uit het regeerakkoord?

Het kabinet maakt duidelijke keuzes voor de opwek en inzet van groen gas en heeft instrumentarium in voorbereiding. Hieruit spreekt een hoge ambitie en daadkracht en dat juichen we toe. Met belangstelling kijken we uit naar de verdere inrichting van het Programma Groen gas met deelname van de decentrale overheden.

Waterstofproductie bij de rioolwaterzuivering

Waterschappen onderzoeken de kansen die de waterstofeconomie kan bieden. Volgend jaar bouwt het waterschap Drents Overijsselse Delta de eerste elektrolyzer in Zwolle. Door aansluiting van lokale wind en zonne-energie op een elektrolyzer kan groene waterstof worden geproduceerd en het lokale elektriciteitsnetwerk worden ontlast. De zuurstof die bij elektrolyse vrijkomt wordt benut in de afvalwaterzuivering en bespaart veel energie.

Naast grootschalige productie als beschreven in de Routekaart Waterstof vragen we aandacht voor de regionale productie en toepassing van waterstof. Hiervoor is wel juridische experimenteerimte nodig.

Kan de minister zorgen voor experimenteerimte?

Aquathermie

Tot slot vragen wij aandacht voor een andere warmtebron, waarover de waterschappen in ruime mate beschikken, namelijk warmte uit afvalwater en oppervlaktewater. Het waterrijke Nederland beschikt over veel mogelijkheden voor aquathermie. De waterschappen merken dat deze warmtebron in Nederland ten onrechte wordt beschouwd als complex en experimenteel. In het buitenland wordt aquathermie aantoonbaar en met veel succes grootschalig toegepast in o.a. Zwitserland, Oostenrijk, Denemarken en Finland. Een mooi voorbeeld is de toepassing van aquathermie bij een rioolwaterzuivering in Wenen waarop ruim 100.000 huishoudens zijn aangesloten.

Met de ruim 300 Nederlandse rioolwaterzuiveringen kunnen potentieel ongeveer een miljoen huishoudens aardgasvrij worden gemaakt.

Groen gas en aquathermie vervullen allebei een substantiële rol in de warmtetransitie van de gebouwde omgeving. De waterschappen zijn bereid om hieraan bij te dragen.

Kan de minister aangeven waarom Nederland op het terrein van aquathermie achterloopt op sommige landen in het buitenland?

MEER INFORMATIE:

Tessa Maas

06 51 38 24 90, tmaas@uvw.nl